

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
İSLAM TETKİKLERİ MERKEZİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY ISLAMIC RESEARCH CENTER

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ İSLAM TETKİKLERİ MERKEZİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY ISLAMIC RESEARCH CENTER

ISSN: 2148-922X

Dergimiz, uluslararası hakemli bir dergi olup, uluslararası
Research Databases veri indeksi ve İSAM İslâm Araştırmaları Merkezi
ve dergipark tarafından taranmaktadır.

Yakın Doğu Üniversitesi Adına Sahibi
Owner on Behalf of Near East University
Dr. Suat İrfan GÜNSEL

Onursal Editör | Honorary Editor
Prof. Dr. Ümit HASSAN (Rektör/President)

Editörler | Editors
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ & Doç. Dr. Ahmet Erhan ŞEKERCİ
mehmet_mahfuz@yahoo.com; ahmetsekerci@gmail.com

Yayın Kurulu | Editorial Board
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK, Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ,
Dr. Öğr.Üy. Fethullah ZENGİN, Ar.Gör. Zeynep Münteha Kot TAN

Danışma Kurulu | Advisory Board
Prof. Dr. Mümtaz ALİ (International Islamic University, MALEZYA)
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi, KKTC)
Prof. Dr. Talip ATALAY (K.K.T.C. Din İşleri Başkanı, KKTC)
Prof. Dr. Muhammed BABAAMMİ (Metodoloji Enstitüsü Müdürü, CEZAYİR)
Prof. Dr. İsmail BARDHİ (Dean School of Islamic Theology of Skoplje, ABD)
Prof. Dr. Şenol BEKTAŞ (Yakın Doğu Üniversitesi Rektör Yardımcısı, KKTC)
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı, KKTC)
Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ (Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü, MAKEDONYA)
Prof. Dr. Enis HURŞİT, (Refah Üniversitesi Rektörü, PAKİSTAN)
Prof. Dr. Ali KARADAĞI, (Katar Üniversitesi, KATAR)
Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK (Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR (T.C. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ömer ÖZSOY (Frankfurt Üniversitesi ALMANYA)
Prof. Dr. Burhanettin TATAR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan Kamil YILMAZ (T.C. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Recep DURAN (Yakın Doğu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, KKTC)
Doç. Dr. Hakan OLGUN (İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Muhammed REYYAN, (Ürdün Üniversitesi, ÜRDÜN)
Doç. Dr. Mehmet ÜMİT (Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi, KKTC)
Yrd. Doç. Dr. Yusuf SUİÇMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Yönetim Yeri | Head Office
Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
email: mehmetmahfuz@gmail.com
mehmet.mahfuz@neu.edu.tr

ISSN: 2148-922X

Mizanpaj: Ankara Dizzi Evi

Baskı/Printing: Yakın Doğu Üniversitesi Matbaası/Haziran 2018

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN.....	5
Murat SÜLÜN Salâtselâm Âyetinde Emredilen Nedir?	7
Zenal SÖZGÜN Genelde Eğitim Özelde Din Eğitimi Veriliken Gelişim Dönemi Özelliklerinin Önemi.....	65
Ümit HOROZCU-Zühre DEMİR Ergenler İçin Dinî İnanç Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması.....	81
Gary Carl (Muhammad) Legenhausen çev. Yusuf SUIÇMEZ Postmodern Dönemde Felsefe ve Din İlişkisi	93
M. Fatih ARSLAN Pax Ottomanica: Philosophical Background of the Millet System	109
Muhammed Yuşa YAŞAR Taberî'nin <i>et-Tabsîr fî me'âlimi'd-dîn</i> Adlı Eserinde İmânın Mâhiyeti ve Büyük Günah İşleyenlerin Durumu.....	129
Semira KARUKO İbn Kuteybe ve Müberred Üzerinde el-Câhız Etkisi	157
Sedat BARAN Molla Sadra'da Zihni Varlık.....	169
İdris SÖYLEMEZ Müellifi Meçhul Bir "Sad Kelime-i Hz. Ali" Rîsalesi	189
Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ Mahfuzât: Nepal Müslümanları Üzerine Notlar.....	227
YAZIM KURALLARI.....	207

EDİTÖRDEN

Yeni bir sayı ile huzurlarınızdayız. Uzun bir emeğin ürünü olan bu sayımız birbirinden değerli ve iddialı makaleleri barındırıyor. Artık dördüncü yılına giren dergimiz Ebsco'dan sonra Dergipark tarafından da dizinlenmeye başlanmıştır. Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi olarak geniş bir yelpaze içerisinde kendine has bir üslup ve yenilik getirme amacına binaen bu sayımızda dokuz tane makale ile huzurlarınızdayız. Prof. Dr. Murat Sülün inanç dünyamızın en önemli unsurlarından olan salâtuselâm emrinin bağlamı ve Müslümanların salatuselâmdan anladıkları, kavramın dini ve kültürel açıdan yeri ve önemine dair oldukça derinlikli ve iddialı bir yazı ile dergimize katkı vermişlerdir. İkinci makalemiz genç bir araştırmacı olan Zenal Sözcün hanımefendiye aittir. Gelişen bir toplumun üyesi olan bizler için eğitim önemli olduğu kadar bir o kadar da bilinmezlerle dolu gizemini korumaktadır. Sayın Sözcün bu çalışmasında gelişme çağındaki çocuklara eğitim verilirken din eğitimine dair nasıl bir yaklaşım sergilenmesi gerektiğine dair oldukça önemli ve literal hususları ortaya koymaktadır. Hem bir eğitimci hem de bir anne olarak ortaya koyduğu hususların dikkate değer olduğu kadar empatik olduğunu da söylememiz gerekmektedir. Doç. Dr. Ümit Horozcu ve Zühre Demir, Ergenler İçin Dini İnanç Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlilik başlığını taşıyan oldukça önemli bir çalışma ile dergimize katkıda bulunmaktadırlar. Genç bir nüfusa ve dindar bir yapıya sahip olan Türk toplumunda ergen çağında yaşadığı değişimin din açısından ortaya koyulması ve bunun analizlerle desteklenmesi bu çalışmanın en önemli yanlarından birisidir. Türkiye Cumhuriyeti Eğitim sisteminde önemli yerleri olan İmam Hatip Lisesi, Anadolu Lisesi ve Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinden önemli ölçüde bir öğrencinin katıldığı bu çalışmanın dikkate değer sonuçlarını değerlendirmeyi siz okuyucularımıza bırakıyoruz. Dördüncü makalemiz ise tercümesi Doç. Dr. Yusuf Suiçmez tarafından yapılan, konu ve kişi olarak oldukça tanınmış olan Dr. Gary Carl (Muhammad) Legenhausen'in Postmodern Dönemde Felsefe ve Din İlişkisi başlığını taşımaktadır. Tarih boyunca ve özellikle son dönemlerde de tekrar düşünce dünyamızda yer eden bu konuya dair, farklı bir cepheden bir değerlendirmeyi dikkatimize sunmaktadır. Beşinci makalemiz Dr. Mehmet Fatih Arslan'ın İngilizce olarak kaleme aldığı Pax Ottomanica: Philosophical Background of the Millet System başlı-

ğını taşımaktadır. Yüzyılları aşan bir tecrübe olan Osmanlı Millet Sisteminin felsefi arkaplanının irdelendiği bu yazı, tarihsel gerçeklerin yanında düşünsel irdelemeleri de ortaya koyması bakımından önemli bir çalışma. Sayın Arslan'ın Pax Ottomanica kavramıyla, Fârâbî ve İbn Bâcce'nin siyaset felsefesine dair görüşlerinin pratik açıdan Osmanlı Millet sisteminde vücut bulmasındaki etkisine dair değerlendirmeleri oldukça dikkat çekicidir. Dr. Muhammed Yuşa Yaşar Taberî'nin *et-Tab-sîr fî me'âlimi'd-dîn* Adlı Eserinde İmânın Mâhiyeti ve Büyük Günah İşleyenlerin başlığını taşıyan çalışmasıyla dergimize katkı sağlamaktadır. Kelam'ın en kadim tartışmalarından olan imanın mahiyeti ve büyük günah işleyenlerin durumuna dair Taberî'nin konuya uzlaşımçı ve sağduyulu yaklaşımını ele alan bu çalışma oldukça detaylı bir incelemeyi içermektedir. Yard. Doç. Dr. Semira Karuko, belagat ilminin henüz kuruluş aşamasında oldukça önemli yeri olan Cahız'ın İbn Kuteybe ve el-Müberred üzerindeki etkisini ele almakta ve bunu örnekler üzerinden temellendirmektedir. Dr. Öğretim Üyesi Sedat Baran Molla Sadra'da Zihnî Varlık başlığını taşıyan çalışmasıyla, İslam Felsefesi ve Kelamının en kadim meselelerinden birine ışık tutmaya çalışmaktadır. İçerik olarak oldukça dolu ve yoğun bir çalışma olan makalede konuya dair mantıkî izahlar ve nazariyeler ortaya konmuştur. Son yazımız ise Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez'in Mahfuzât dizisinin en son örneği olan Nepal yazısıdır. Günümüz dünyasının çokta bilinmeyen bir coğrafyası olan Nepal'de küçük bir cemaat olan Müslümanların varoluş mücadelesini ümmet gözünden bizlere sunan hocamızın, üslup ve içerik olarak içinize işleyen bu yazısında muhakkak kendinizden bir şeyleri de bulacaksınız.

Dergi için her türlü öneri, eleştiri ve makalelerinizi bizlere gönderebilirsiniz. Bir sonraki sayıda buluşmak üzere...

Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ